

UNDERVISNINGS
MINISTERIET
UDDANNELSES
STYRELSEN

Afdelingen for almene
uddannelser

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5302
E-mail udst@udst.dk
www.udst.dk
CVR nr. 16691909

Bilag 1: Oversigt over resultaterne af internationale undersøgelser i
perioden 2007 – 2011

2. maj 2011
Sags nr.:
070.08J.261

Bilag til svar på spørgsmål 340 alm. del fra Folketingets Uddannelsesud-
valg

I. PISA (2009)

I december 2010 offentliggjortes PISA 2009. PISA-undersøgelserne måler 15-16-åriges kompetencer i læsning, matematik og naturfag. PISA har på skift ét af fagområderne læsning, matematik og naturfag som hoveddomæne. I 2000 var hoveddomænet læsning, i 2003 var hoveddomænet matematik, i 2006 var hoveddomænet naturfag, og i 2009 er hoveddomænet igen læsning. Det betyder i 2009, at der er gennemført en mere omfattende test i læsning, ligesom elever, skoleledere og forældre har udfyldt en række spørgsmål om læsning i en spørgeskemaundersøgelse.

PISA er undersøgelser, der igangsættes, koordineres og kvalitetssikres af OECD. PISA gennemføres hvert tredje år og gennemføres igen i 2012.

Hovedresultaterne af PISA 2009 er:

Læsning

- Danske unge læser som OECD-gennemsnittet. Danmark indtager en 18. plads blandt OECD-landene i læsning.
- Danmark ligger lavest blandt de nordiske lande. De danske elevers resultater i læsning er lavere end elevernes resultater i de andre nordiske lande. Danske elevers testscore i læsning er ikke forskellig fra de svenske elevers resultater i PISA 2009. Til gengæld klarer både islandske, norske og finske elever sig signifikant bedre end de danske elever.
- Danmark har knap 5 procent virkelig gode læsere, hvilket er lidt færre end OECD-gennemsnittet på 8 procent.
- Elever uden reelle læsekompetencer ligger på cirka 15 procent, mens omfanget af særligt gode læsere ligger omkring fem procent, lidt under gennemsnittet for de øvrige OECD-lande. Andelen af danske elever med manglende funktionel læsekompetence er faldet fra 18 procent i 2000 med manglende funktionel læsekompetence, og i PISA 2006 var andelen 16 procent.
- Der kan ses et tydeligt fald i elevernes læseengagement fra PISA 2000 til PISA 2009 i stort set

alle de deltagende lande. Det er en tendens, som også går igen i de nordiske lande. For danske elever gælder det, at der i PISA 2009 er 7 procent færre elever, som dagligt læser i sammenligning med PISA 2000. Danske elever, der læser for deres egen fornøjelses skyld en halv time eller mindre hver dag, læser 39 point bedre på den samlede læseskala end de elever, der ikke læser hver dag.

Naturfag

- Fremgangen i naturfag fra PISA 2006 er fastholdt i PISA 2009. Danmark er nummer 19 blandt OECD-landene. Danske elevers naturfagskundskaber er på niveau med Norge, Sverige og Island
- Færre elever klarer sig dårligt i naturfag. Andelen af elever med manglende naturfagskompetencer er faldet en smule fra lidt over 18 procent i PISA 2006 til lidt under 17 procent i PISA 2009. Udviklingen er dog ikke signifikant.

Matematik

- Danmark ligger over OECD-gennemsnittet i matematik. De danske elevers resultater er dog signifikant lavere i PISA 2009 i forhold til PISA 2006, hvor det gennemsnitlige resultat i matematik er faldet til 503 point i PISA 2009 fra 513 point i PISA 2006. Danmark er nummer 19 blandt alle deltagende lande og nummer 12 blandt OECD-landene.
- Danmark er under OECD-gennemsnittet, når det gælder elever med svage matematikkompetencer. 17 procent af de danske 15-årige har manglende funktionel matematikkompetence mod 22 procent i gennemsnit for alle OECD-lande. I den anden ende har 12 procent af de danske elever meget gode matematikkompetencer, hvilket er tæt på OECD-gennemsnittet på 13 procent.

II. PISA ETNISK (2009)

1. april 2011 offentliggjorde Undervisningsministeriet PISA Etnisk 2009. I forbindelse med den ordinære PISA-undersøgelse i 2009 besluttede daværende undervisningsminister, at der skulle foretages en oversampling af elever med anden etnisk baggrund end dansk, der gjorde det muligt at få flere og mere valide data på denne elevgruppes resultater i PISA. I de tidligere gennemførte PISA-runder samt i de særlige danske undersøgelser PISA Etnisk 2005 og PISA-København har resultaterne vist, at elever med anden etnisk baggrund end dansk klarer sig dårligere end de etnisk danske elever.

Hovedresultaterne fra PISA Etnisk 2009 er:

- Andelen af de tosprogede elever med manglende funktionel læsekompetence er reduceret fra 49 procent i PISA 2000 til 38 procent i PISA 2009 – altså en reduktion på 11 procentpoint.
- Efterkommere har forbedret deres resultater i læsning og naturfag med henholdsvis 19 og 25 point.
- Forskellen mellem efterkommere og eleverne uden indvandrerbaggrund er i PISA 2009 reduceret med 20 point siden PISA 2000.
- PISA 2000 viste, at elever, der er indvandrere, læste bedre end elever, der er efterkommere. Resultaterne fra PISA 2009 viser, at efterkommereleverne er bedre end indvandrerlever i læsning, naturfag og matematik.
- Undersøgelsen viser, at indvandrerlever, som er indvandret før deres sjette år, klarer sig lige så godt i læsetesten som efterkommerelever. Elever, der er indvandret til Danmark i 6-12 års alderen, opnår væsentligt dårligere læseresultater end elever, der er indvandret før deres sjette år.
- Resultaterne viser, at selvom indvandrerdrengene er den gruppe, der har den laveste læsescore,

halter de ikke mere bagud i forhold til drenge uden indvandrerbaggrund, end indvandrepiger er bagud i forhold til piger uden indvandrerbaggrund.

- Tosprogede elever læser mere end elever uden indvandrerbaggrund. Blandt de tosprogede elever er der 39 procent, der læser op til en halv time om dagen, og 32 procent, som læser mere end en halv time om dagen. Disse andele modsvarer ikke blandt elever uden indvandrerbaggrund, da det er denne gruppe, som har mindst læseengagement i fritiden, idet 34 procent aldrig læser, og kun 24 procent læser mere end en halv time om dagen.

III. PIRLS (2006)

I november 2007 offentliggjordes PIRLS 2006 (Progress in International Reading Literacy Study). Hvor PISA tester 15 – 16-årige, hvoraf størstedelen går i 9. klasse, tester PIRLS elevers læsefærdigheder i 4. klasse. Der anvendes det samme læsebegreb i PIRLS og PISA. International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA) står for undersøgelsen.

PIRLS er en efterfølger til IEA Reading Literacy Study fra 1991, som var den første store internationale læseundersøgelse. Undersøgelsen blev i Danmark af rapporteret i 1994, og resultaterne var dengang med til at sætte et intensivt fokus på begynderlæseundervisningen herhjemme. Undersøgelsen viste, at danske elever i 3. klasse både var langsommere og mere usikre læsere end stort set alle andre deltagerlandes elever. Danmark var ikke med i den første runde af PIRLS 2001. PIRLS gennemføres hvert femte år og gennemføres igen i 2011.

Undersøgelsen omfatter 215.000 elever i 40 lande - heraf 4000 i Danmark. Dataindsamlingen fandt sted i 2006.

Hovedresultaterne af PIRLS 2006-undersøgelsen er:

- Eleverne i de danske 4. klasser ligger pænt over det internationale gennemsnit (Danmark indtog en delt 8. - 18. plads). Blandt de nordiske lande ligger Danmark på samme niveau som Sverige og signifikant højere end Norge og Island.
- I Danmark har 15 procent af eleverne i 4. klasse et læseniveau, hvor de har svært ved at løse de mest enkle opgaver. 11 procent ligger i den bedste ende, hvor de er i stand til at reagere på teksterne på et meget højt niveau. Dette svarer stort set til fordelingen i de øvrige nordiske lande.
- Der er sket en markant fremgang i læseresultaterne fra 1991 til 2006 svarende til, at eleverne i 3. klasse i gennemsnit er blevet et helt klassetrin bedre.

IV. TIMMS (2007)

I december 2008 offentliggjordes resultaterne af TIMMS 2007 - Trends in International Mathematics and Science Surveys, som er en international komparativ sammenligning af elevpræstationer i fagene matematik og naturfag. IEA står for undersøgelsen. TIMMS gennemføres hvert fjerde år og gennemføres igen i 2011 for elever i både 4. og 8. klasse.

Undersøgelsen omfatter 3500 danske elever på 4. klassetrin fordelt på 137 skoler. Dataindsamlingen fandt sted i 2007.

Hovedresultaterne fra TIMMS 2007-undersøgelsen er:

- Danske elever er bedre end gennemsnittet både i matematik og naturfag.
- Danmark har flere elever over den internationalt fastsatte grænse for 'god præstation', 7 procent sammenlignet med internationalt (5 procent) og færre elever under den internationalt fastsatte

grænse for 'dårlig præstation', 5 procent sammenlignet med internationalt (10 procent).

- Danske 4. klasseelever har siden 1995 udviklet deres færdigheder i matematik og naturfag, så de i dag er på et niveau svarende til et års mere undervisning.
- Interessen for både naturfag og matematik er lav blandt de danske elever.
- Selvtilliden hos de danske elever er i top.
- Der observeres stort set ingen kønsforskelle.

V. ICCS (2009)

I november 2010 blev resultaterne af International Civic and Citizenship Education Study (ICCS) 2009 offentliggjort.

ICCS undersøger, hvordan skolesystemer, skoler og lærere i hele verden forbereder eleverne på deres fremtidige liv som samfundsborgere (statsborgere og medborgere) i deres land og i verden. Det overordnede formål med undersøgelsen er således at undersøge globaliseringens indflydelse på unges (8. klasse) politiske dannelse i det 21. århundrede i et internationalt komparativt perspektiv.

Elevernes holdninger og værdier er undersøgt i forhold til en række temaer, herunder:

- Demokratiske værdier og principper
- Forståelse af den "gode" borger
- Forskellige gruppers rettigheder (mænd, kvinder, immigranter og etiske gruppers rettigheder)
- Opfattelse af eget land (national identitet)
- Tillid til politiske institutioner, medier, skoler og andre mennesker samt politiske partier
- Religionens placering i samfundet.

38 lande indgår i ICCS undersøgelsen. Af de 38 deltagende lande er 26 lande fra Europa, 6 er fra Asien og 6 er fra Latinamerika. ICCS gennemføres cirka hvert femte år.

Sammenfattende viser undersøgelsen blandt andet, at:

- Danmark ligger helt i top på de testede områder og deler førstepladsen med Finland.
- De fem højst scorende lande er tre nordiske og to asiatiske lande, i følgende rækkefølge: Finland, Danmark, Sydkorea, Taiwan, og Sverige.
- Danmark har mange elever i den bedste resultatkategori og har en gruppe meget dygtige elever, som intet andet land matcher.
- De danske drenge er de suverænt dygtigste drenge i hele undersøgelsen.
- Det danske vores bundniveau højt sammenlignet med de andre lande.
- Ser man på de bedst præsterende lande, finder man flere af de lande, der sædvanligvis scorer højt i internationale målinger (fx PISA og PIRLS). Det er således dokumenteret, at der ikke behøver at være et modsætningsforhold mellem at være stærk på de traditionelle faglige områder (læsning, matematik osv.) og samtidigt være stærk på områder, som kunne kendetegnes som alsidige kompetencer, der blandt andet handler om politisk dannelse, kendskab til demokrati, rettigheder og pligter i samfundet.
- Danmark ligger ligesom Sverige og Norge helt i top angående klassens debatklime, hvorimod Finland ligger væsentligt under de øvrige nordiske resultater. Særligt Danmark og Sverige har en unik kombination af høje testresultater og et godt socialt klima på skolen og i klasserummet.